

УДК 631.1

УМОВИ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Владіміров І.В., магістрант, Іванов Д.Р., магістрант

Державний біотехнологічний університет

Розглянуто транспортні умови та їх значення на вибір стану і характеру вантажу. Сільськогосподарське виробництво виділяється великим розмаїттям видів вантажів які поділяються на класи за фізичним станом

Транспортне забезпечення в аграрній сфері – це сукупність організаційно-економічних відносин і зв'язків, які виникають при задоволенні потреб сільськогосподарського виробництва у ритмічних, узгоджених і якісних перевезеннях вантажів та існують як всередині господарств, так і між відповідними підприємствами й організаціями (автотранспортні парки, автоколони, лізингові компанії, машинно-технологічні станції, виробники техніки тощо). Тобто, надійне транспортне забезпечення полягає не лише у формуванні власної матеріально-технічної бази, а й у якісному транспортному обслуговуванні яке в значній мірі залежить від умов експлуатації

Усю різноманітність умов експлуатації можна поділити на основні групи: транспортні, дорожні, кліматичні й організаційно-технічні.

Транспортні умови визначаються видом і характером вантажу, що перевозиться, обсягом і відстанню перевезень, нестабільністю вантажообігу, розміром і кількістю однорідних партій вантажу, терміновістю і своєчасністю перевезень. Вантажі поділяються на тверді, рідкі й газоподібні. У залежності від способу перевезення і навантаження-розвантаження, вантажі класифікуються як штучні, навалочні, насипні, наливні, жива вага. Вантажі перевозять без тари або в тарі.

Важливим параметром вантажів є щільність (насипна щільність), яка впливає на ступінь використання вантажопідйомності транспортного засобу. За цією ознакою вантажі поділяють на п'ять класів. До першого класу належать вантажі, для яких коефіцієнт використання вантажопідйомності транспортного засобу із стандартним кузовом дорівнює: першого класу – 1,0, до другого – 0,71...0,99, до третього – 0,51...0,70, до четвертого – 0,41...0,50, до п'ятого – менше 0,40.

Клас вантажу визначається не тільки його властивостями, але і видом пакування тари. Найбільш поширеним є перевезення вантажів у контейнерах. Такі перевезення забезпечують комплексну механізацію навантажувальних та розвантажувальних робіт, підвищують неушкодженість вантажів.

Необхідно визначити номенклатуру вантажів, що підлягають перевезенню, у господарстві, проаналізувати їх обсяг відповідно до видів і класів. За основу можна взяти структуру перевезень за попередній рік і врахувати тенденції розвитку. Необхідно згрупувати однорідні партії вантажів (зернові, силосні,

коренеплоди і т.ін.), визначити їхні обсяги, тривалість освоєння та інтенсивність вантажопотоку.

Транспортні засоби в сільському господарстві виконують:

збирально – транспортні роботи (збір і транспортування врожаю цукрового буряку, соломи, силосної маси, кукурудзи в качанах та ін.);

транспортно - розподільні роботи (транспортування і розподіл по полю мінеральних і органічних добрив, розчинів отрутохімікатів та ін.);

масові перевезення (перевезення зерна на елеватор, цукрових буряків на завод та інше);

дрібно партіонні перевезення (перевезення вантажів дрібними партіями між підрозділами підприємства, при обслуговуванні населення та позагосподарські).

Продуктивність і виробіток машин за зміну залежить від параметрів поля, довжини плеча перевезення. На підставі цих показників характеризують ефективність і якість роботи транспортних засобів за такими експлуатаційними показниками, як: продуктивність, витрати палива, збереження продукції на полях різної площині, довжини гонів за різною довжиною перевезення. Необхідно скласти план заходів щодо поліпшення умов роботи транспорту. На підставі цього плану слід сформулювати питання, які підлягають детальному аналізу.

Список літератури:

1. Транспортне забезпечення сільськогосподарського виробництва: навчальний посібник до курсового та дипломного проектування, частина 1 методика проектування транспортного забезпечення / [Тіщенко Л.М., Пастухов В.І., Зайцев А.С., Циганенко М.О. та ін.]. – Харків. : 2009. – 172с.
2. Циганенко М.О. Оптимізація процесу збирання та транспортування врожаю зернових культур з використанням бункера-накопичувача / М.О. Циганенко, К.Г. Сировицький, О.А. Романащенко // Інженерія природокористування. – 2018. – № 2 (10). – С. 87-93.
3. Аникеев А.И. К вопросу повышения эффективной процесса уборки урожая путем внедрения элементов агрологистики / А.И. Аникеев, М.А. Цыганенко, К.Г. Сыровицкий, А.Р. Коваль // Motrol. Commission of Motorization and Energetics in Agriculture. Vol. 18, № 7. Polish Academy of Sciences. 2016. – 49 - 54.
4. Пугачов М.І. Транспортне обслуговування сільськогосподарських підприємств / М.І. Пугачов–К.: Тов-во “Знання України”, 2001. – 164 с.
5. Котелянець В.І. Маркетинг на ринку транспортних послуг в АПК // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – 2010. - № 3 – С. 35-38.
6. Тарасенка Г.С. Організація сільськогосподарського виробництва / Г.С. Тарасенко, Л.Я. Зрібняк, М.М. Ільчук - К.: 2000. -112 с.